

Interpretation av Haggaj 2:21–24

Aktuell text: Haggaj 2:21–24

²¹För andra gången denna den tjugofjärde dagen i månaden kom Herrens ord till Haggaj: ²²Säg till Serubbabel, ståthållaren i Juda: Jag skall skaka himmel och jord. ²³Jag skall välta kungarikens troner, jag skall förrinta främmande rikens makt. Jag skall välta stridsvagnar och manskap, hästar skall falla, ryttare falla, den ene för den andres svärd. ²⁴Den dagen, säger Herren Sebaot, skall jag ta dig, Serubbabel, Shealtiels son, min tjänare, säger Herren, och göra dig till min sigillring. Dig har jag utvalt, säger Herren Sebaot.” (Bibel 2000).

I. Analys

1. Textens lydelse

יהוה / YHWH

Det hebreiska ordet יהוה översätts i Bibel 2000 till *Herren*, i Svenska Folkbibeln till *HERREN* och i Åkesons översättning till *Jehová*.

Exakt samma mönster finner vi i de engelska översättningarna där vi ser att D-R¹ översätter till *Lord*, ESV² och NIV³ följer i Folkbibelns fotspår (eller är det tvärtom?) och översätter till *LORD* medan ASV⁴ översätter till *Jehovah*.

Min personliga inställning är att ingen av dessa översättningar är korrekta eftersom det står YHWH i grundtexten vilket bör översättas till *Yahweh*. Dock kommer Åkeson närmast på svenska.

צְבָאוֹת / Sebaot

Eftersom både Bibel 2000 och Folkbibeln gjorde en parafra av יהוה skulle man kunna tänka sig att de skulle göra detsamma vad gäller צְבָאוֹת, men icke, här är de inkonsekventa genom att översätta till *Sebaot*. Åkeson fortsätter dock i sina litterala fotspår och översätter ordet till *härskarors*.

På engelska översätts צְבָאוֹת av de allra flesta översättningar (exempelvis ESV och ASV) till *hosts* men det finns ett antal översättningar som skiljer ut sig. GW⁵ översätter till *Armies*, NCV⁶ översätter till *All-Powerful* och NIV översätter till *Almighty*.

På svenska är återigen Åkesons översättning att föredra eftersom de allra flesta svenskar inte kan hebreiska och därmed inte förstår vad ordet *Sebaot* betyder.

När Bibel 2000 översätter uttrycket צְבָאוֹת יהוה till *Herren Sebaot* så anser jag att en bättre översättning är *härskarornas Yahweh*.

הַחֹתֶם הַ / Ha Hotam

Bibel 2000 översätter הַחֹתֶם הַ på ett förklarande sätt till *min sigillring* medan Folkbibeln är lite mer ordagrann och översätter till *en signetring*.

En del engelska översättningar (ASV, D-R) översätter till det ordagranna *a signet* medan andra (NCV, NIV) översätter på det förklarande sättet *my signet ring*.

Att översätta till *min* förutsätter en tolkning av texten som innebär att Serubbabel är *Yahwehs* signetring. Detta står inte uttryckligen i grundtexten men kan förstås på det sättet utifrån sammanhanget.

¹ Douay-Rheims Bible

² English Standard Version

³ New International Version

⁴ American Standard Version

⁵ GOD'S WORD translation

⁶ New Century Version

a. Textkritik

Enligt Eriksson så är den hebreiska grundtexten till Haggaj *välbevarad och innehåller få textkritiska problem*.⁷ Själv har jag inte hittat något nämnvärt av textkritisk art.

2. Textens historiska kontext

a. Författaren

Det finns inte så mycket inombiblisk information om Haggaj, han nämns nämligen bara två gånger utöver sin egen bok.⁸ Vi vet därför inget konkret om hans familj, släkt eller yrke.

Det vi dock vet är att Haggajs namn *גג* betyder *fest* eller *högtid* på hebreiska⁹, vilket kan antyda att han är född under en högtid eller att hans föräldrar möjligtvis tyckte han såg festlig ut när han föddes.

Vid båda de tillfällen som Haggaj nämns utanför sin egen skrift så benämns han som en *נביא*, alltså en *nabi*, en *profet*. En nabi är en förkunnare, en person som för någons talan.¹⁰ Ett exempel på en tidig nabi är Aron, som var Moses nabi när han förde Moses talan inför Farao.¹¹ I sin egen skrift benämns Haggaj som *Yahwehs nabi* som förde Yahwehs talan inför folket.¹²

Haggaj var den förste profet som Yahweh talade till efter exilen och han ingår även i den sista klungan av profeter som får budskap av Yahweh (de övriga två är hans samtida Sakarja och den 100 år senare Malaki).¹³

Haggaj får sina fyra profetiska budskap under den korta tidsperioden augusti-december år 520 f. Kr.¹⁴

b. Bakgrund

Bakgrunden till Haggajs profetior hittar vi 66 år före hans profetior. Det judiska folket har efter ett förödande nederlag i krig med den babyloniske kungen Nebukadnessar förts bort i fångenskap år 586 f.Kr. Orsaken till fångenskapen ger Yahweh själv i profeten Jeremias text: *”Och om de frågar: ”Varför har Herren, vår Gud, gjort oss allt detta?” skall du svara dem: ”Eftersom ni övergav mig och tjänade främmande gudar i ert eget land, skall ni nu få tjäna främlingar i ett land som inte är ert.”*¹⁵

De förbannelser som Juda drabbades av finns beskrivet i 5 Moseboken där det står att om Israel överger Yahweh så kommer Yahweh låta främmande härar inta alla städer och föra bort kungen och folket i fångenskap.¹⁶ Allt detta drabbade Serubbabels farfar, kung Jekonja.¹⁷ Något jag kommer utreda mer utförligt i min Verstolkning är att Serubbabel blir en bjärt kontrast till Jekonja och den aktuella textens användning av *Yahwehs signetring* är kopplingen mellan dessa två personer.

⁷ Eriksson, 2003, s190.

⁸ Esra 5:1, 6:14

⁹ Smith & Cornwall, 1998, s92.

¹⁰ Odeberg & Gilbrant, 1967, s4515.

¹¹ 2 Mose 7:1

¹² Hag 1:12

¹³ Easton, 1996.

¹⁴ Hag 1:1

¹⁵ Jer 5:19

¹⁶ 5 Mose 28:15-68

¹⁷ 2 Kung 24:8-17

Även om Yahweh lät det judiska folket sändas iväg i fångenskap så lovade han genom profeten Jeremia att han skulle se till att de efter 70 år i fångenskap skulle få komma tillbaka till sitt eget land.¹⁸ Denna återvändo görs möjlig av Yahweh när han inger den persiske kungen Kyros att uppmana judarna att återvända till Jerusalem för att bygga upp Jerusalems tempel igen.¹⁹ År 536 f.Kr. är Serubbabel, den judiske ståthållaren,²⁰ på plats i Jerusalem och påbörjar återuppbyggnaden av templet. Tyvärr stöter Serubbabel nästan direkt på trubbel när den nya lokalbefolkningen, samarierna, vill vara med och bygga upp templet vilket judarna inte går med på.²¹ Samarierna skickar ett klagobrev till den persiske kungen som då förbjöd allt bygge i staden Jerusalem med det omedelbara resultatet av att tempelbygget stoppades och låg nere i 15 år.²² När den persiske kungen Dareios år 520 f.Kr. ger, för judarna nya gynnande direktiv, får Haggaj samtidigt fyra profetiska budskap vilket ger den sammanlagda effekten av att folket och Serubbabel sporras att återuppta och färdigställa tempelbygget.²³

”Arbetet på Guds hus i Jerusalem avbröts och låg nere till det andra året av den persiske kungen Dareios regering. Men profeterna Haggaj, profeten, och Sakarja, Iddos son, talade i Israels Guds namn till judarna i Juda och Jerusalem. Då började Serubbabel, Shealtiels son, och Jeshua, Josadaks son, bygga upp Guds hus i Jerusalem. Guds profeter var med dem och stödde dem.” (Esra 4:24–5:2).

År 515 f.Kr., exakt 70 år efter att det Jerusalems tempel har förstörts och det judiska folket har förts bort i fångenskap så invigs templet på nytt och den babyloniska fångenskapen kan få ett symboliskt avslut.²⁴ Även om tempelinvigningen blev en stor fest och en stor glädjedag²⁵ för många så gick detta tempel inte att jämföra med det tidigare så magnifika Salomos tempel²⁶.

Haggaj gör måhända ett kort och anonymt besök i Bibeln men hans betydelse går inte att underskatta. Utan Haggajs insatser hade exempelvis inte vår Herre kunnat undervisa i templet.²⁷

c. Mottagarna

Serubbabel

På grundval av att Haggaj adresserar Serubbabel och den tydliga kopplingen till Jojakin, bedömer jag att dessa ord i första hand är riktade till Serubbabel personligen. Men eftersom det som sägs i stora drag inte uppfylls i Serubbabels livstid utgår jag samtidigt ifrån att dessa ord är i andra hand riktade till en framtida Messias.

Profeten Haggaj förmedlar ord från Yahweh till den judiske ståthållaren Serubbabel. I en första anblick så är det givetvis han som är mottagare av detta budskap.

Serubbabels namn *שְׂרֻבְבַל*, betyder *Babels ättling* eller *född i Babel*,²⁸ vilket indikerar att han förmodligen var född i fångenskapen i Babylon.

¹⁸ Jer 29:10

¹⁹ Esra 1:1-3

²⁰ Esra 3:8

²¹ Esra 4:1-5

²² Esra 4:21

²³ Esra 6:14

²⁴ Esra 6:15

²⁵ Esra 6:16

²⁶ Esra 3:12

²⁷ Luk 2:41-52

Serubbabel var av kunglig ätt, men det råder en viss oklarhet kring hans exakta släktskap med kung Jekonja (även kallad Jojakin och Konja). Serubbabel kallas *Shealtiels son* vid ett flertal tillfällen, exempelvis i vår egen text.²⁹ Enligt Krönikeboken är Shealtiel son till kung Jekonja.³⁰ Problem uppstår dock om man läser vidare i Krönikeboken, som beskriver Serubbabel som son till Jekonjas tredje son *Pedaja*.³¹ Möjligtvis kan detta problem lösas om man antar att Shealtiel dog barnlös och Pedaja därefter tog Shealtiels änka till sin fru som då födde Serubbabel. Detta skulle i så fall göra Serubbabel till Pedajas biologiska son men Shealtiels arvtagare enligt 5 Mosebok.³² Men oavsett vems son Serubbabel var så framgår det att han åtminstone var sonson till kung Jekonja av Juda.

Serubbabel nämns av Esra som en av de första som återvände till Jerusalem,³³ och han blir även ledare för återuppbyggnaden av templet.³⁴ Några år senare, när Haggaj börjar profetera, så nämns Serubbabel även som ståthållare i Juda.³⁵

Vad som händer med Serubbabel efter tempelbygget är oklart. Pga detta kan vi dra slutsatsen att Serubbabel är Yahwehs signetring i betydelsen av att han ska bygga templet och inte i betydelsen av att han personligen ska bli kung.

Messias

Haggajs profetia till Serubbabel rimmar väldigt väl med Yahwehs löfte till kung David om att han ska få en ättling som ska bli kung över Israel och ska bygga ett hus åt Yahwehs namn i en tid då Yahweh själv tryggar kungatronen från fiender.³⁶ Även om budskapet riktades till Serubbabel så anser jag att detta i förlängningen är ett budskap till och om Messias och hans fridsrike.

Det judiska folket

De som hörde Haggajs profetiska ord av honom själv benämns som *detta folk* vilket är de judar som hade återvänt från fångenskapen i Babylon.³⁷ De som senare läste Haggajs skrift kunde naturligtvis se att profetian i sin helhet inte hade gått i uppfyllelse och bör därmed, mot bakgrund av Yahwehs löfte till David, ha förstått att detta är en profetia om den framtida Messias.

d. Syftet

Syftet med Haggajs skrift är ganska enkel att ta reda på eftersom det tydligt framgår av det inledande kapitlet: *Yahweh uppmanar de från exilen återvändande judarna att återuppta bygget av templet*.³⁸ Eftersom Serubbabel var Judas politiske ledare och översteprästen Josua var Judas religiösa ledare blir även de adresserade i egenskap av deras ledarskap.³⁹ Av dessa två ledargestalter förunnas Serubbabel ett eget ord från Yahweh vilket jag förklarar genom att Yahweh hade gett ett särskilt löfte

²⁸ Smith & Cornwall, 1998, s251.

²⁹ Hag 2:24

³⁰ 1 Krön 3:17

³¹ 1 Krön 3:19

³² 5 Mose 25:5-6

³³ Esra 2:2

³⁴ Esra 3:2

³⁵ Hag 1:1

³⁶ 2 Sam 7:1-16

³⁷ Hag 1:2

³⁸ Hag 1:2-14

³⁹ Hag 1:1

till kung Davids ättling och eftersom Serubbabel är Davids ättling så går löftet till David nu vidare genom Serubbabel.

Pga av svårigheterna folket stötte på när de påbörjade bygget verkar de ha tolkat detta som att tiden inte var inne för att bygga templet och valde att hellre satsa på att bygga på sina egna hus.⁴⁰ Detta upprörde Yahweh vilket ledde till att han sände diverse ekonomiska besvär i form av opassande väder.⁴¹ Folket lyssnar på Haggajs profetiska uppmaningar så man kan gott säga att Haggaj lyckades med sitt syfte.⁴²

3. Textens litterära kontext

Haggajs enbart två kapitel korta skrift innehåller fyra profetiska utsagor tydligt markerade med inledande datumangivelse. Min aktuella interpretationstext är i sin helhet det fjärde profetiska budskapet och avslutar därmed Haggajs skrift.

Om man utgår från Haggajs egna datumangivelser får man den här strukturen:

1:1-14	Uppmaning att fortsätta tempelbygget
2:1-10	Uppmuntrande peptalk till folket och ledarskapet
2:11-20	Påminnelse om den välsignelse som medföljer templet
2:21-24	Uppmuntrande ord till Serubbabel

4. Textens form

Den aktuella texten riktar sig till Serubbabel men man skulle kunna dela upp den i två delar. Först kommer en beskrivning av en framtid då Yahweh skall förrinta det judiska folkets fiender. Därefter riktar sig texten mera uttryckligen till Serubbabel och beskriver hans roll i detta. I denna senare del använder sig Haggaj tydligt av en anspelning på profeten Jeremias ord till Serubbabels farfar Jekonja.⁴³

Även om det judiska folket hade fått komma tillbaka till sitt eget land och levde under någorlunda goda förhållanden så var situationen miserabel om man jämför med hur det hade varit under exempelvis kung Salomos gulddagar.⁴⁴ Haggajs text blir således *tröstande* ord för de som längtar efter bättre tider. Dock inträffade inte denna första del av profetian under åhörarnas livstid enligt Smith.⁴⁵ Smith kallar den aktuella textens form för *frälsningsorakel* och menar vidare att Haggaj är *eskatologisk* i sina ord.⁴⁶

Men om nu detta inte inträffade under åhörarnas livstid så kan man ju fråga sig om den andra delen av profetian inträffade? Som svar på den frågan så anser jag att ja, i ett avseende inträffade detta, men i ett annat avseende inte. Om man kontrasterar Jekonja som *förlorar* rollen som Yahwehs signetring och Serubbabel som *blir* Yahwehs signetring så ser vi att Serubbabel verkligen får vara Yahwehs signetring i och med att allt det som Jekonja förlorade återupprättas. Men mot bakgrund av att den framtid som beskrivs inte inträffade under Serubbabels livstid så kan vi dra slutsatsen att

⁴⁰ Hag 1:2-4

⁴¹ Hag 1:9-11

⁴² Hag 1:12

⁴³ Jeremia 22:24-25

⁴⁴ 1 Kung 10:14-29

⁴⁵ Smith, 2002, s163.

⁴⁶ Smith, 2002, s162.

antingen hade Haggaj fel eller så är detta en *messiansk* profetia som bara delvis uppfylls av Serubbabel men som återstår att uppfyllas av Messias. Således gör jag ett tillägg till Smiths identifiering av textens form och kallar den för ett *eskatologiskt och messianskt frälsningsorakel*.

5. Textens struktur

Ramvers

²¹För andra gången denna den tjugofjärde dagen i månaden kom Herrens ord till Haggaj: ²²Säg till Serubbabel, ståthållaren i Juda:

Yahwehs ord om himmel och jord

Jag skall skaka himmel och jord. ²³Jag skall välta kungarikens troner, jag skall förinta främmande rikens makt. Jag skall välta stridsvagnar och manskap, hästar skall falla, ryttare falla, den ene för den andres svärd.

Yahwehs ord om Serubbabel

²⁴Den dagen, säger Herren Sebaot, skall jag ta dig, Serubbabel, Shealtiels son, min tjänare, säger Herren, och göra dig till min sigillring. Dig har jag utvalt, säger Herren Sebaot.

a. Kommentar

Texten inleds med en ramvers som fungerar som en slags formalia som daterar händelsen och namnger de inblandade personerna; Yahweh, Haggaj och Serubbabel. Därefter riktar sig Yahweh till Serubbabel med ett allmänt uttalande om vad han ska göra med himlen och jorden. Som avslutning riktar sig Yahweh till Serubbabel mer direkt och berättar vad han ska göra med honom.

6. Verstolkning

a. Sakanalys av *Den dagen*

Att Haggaj uttrycker sig med orden *Den dagen* indikerar att han profeterar i samma spår som många andra bibliska profeter som använder sig av begreppet *Yahwehs dag*. Det står inte uttryckligen att det handlar om *Yahwehs dag* men beskrivningen av *Den dagen* stämmer väl överens med exempelvis Joels framtida *Yahwehs dag*.

I inledningen av sin skrift varnar profeten Joel för att *Yahwehs dag* är nära och kommer att komma med *våld från den Vældige*.⁴⁷

Sen fortsätter Yahweh och beskriver genom profeten Joel en lite mer framtida *Yahwehs dag* då Yahweh ska hälla ut sin Ande över alla och stora tecken kommer att visa sig på himlen.⁴⁸ Denna framtida *Yahwehs dag* skiljer sig från Joels tidigare beskrivningar genom att det verkar som att Israel kommer att bli välsignade och att det nu är deras fiender som kommer att drabbas.⁴⁹

⁴⁷ Joel 1:15

⁴⁸ Joel 2:28-31

⁴⁹ Joel 3:1-8

Resultatet av denna framtida *Yahwehs dag* är att Israel kommer att inse att Yahweh är deras Gud, Jerusalem och Sion kommer att vara heligt, Yahweh kommer att återupprätta landet, Egypten och Edom kommer att bli öde och Yahweh kommer att bo i Sion.⁵⁰

b. Sakanalys av signetring

En signetring användes av kungar och rika män och var vanligtvis en ring eller ett halsband med ett sigill på som kunde användas som en stämpel för att godkänna exempelvis en lag eller ett dokument.⁵¹ Idag kan man jämföra en signetring med en underskrift.

Utöver vår text i Haggaj finner vi en signetring i Bibeln när Faraos farao gör Josef till styresman över Egypten och ger sin signetring till Josef som ett tecken på att Josef äger Faraos auktoritet.⁵² I Esters bok ser vi att den persiske kung Xerxes ger sin signetring till Haman med resultatet av att Haman får tillåtelse att godkänna dokument i kungens namn.⁵³ Att Gud såg en judisk kung som sin personliga signetring märker vi i Jeremia där Yahweh säger till Serubbabels farfar kung Jekonja att även om han vore Yahwehs signetring så skulle han slita bort den med det oangenäma resultatet av att Jekonja hamnar i sina dödsfienders händer.⁵⁴

21-22a För andra gången denna den tjugofjärde dagen i månaden kom Herrens ord till Haggaj: Säg till Serubbabel, ståthållaren i Juda:

Den 18 december år 520 f.Kr. får Haggaj, för andra gången den här dagen, ett budskap från Yahweh.⁵⁵ Återigen ser vi att Haggajs profetroll handlar om att vara Yahwehs nabi/ språkrör när han tar emot ord som han uppmanas säga till Serubbabel. Det första budskapet som Haggaj fick den här speciella dagen riktade sig till en större krets människor, men de här orden från Yahweh riktar sig först och främst till Serubbabel. Att Yahweh riktar dessa ord till just Serubbabel, Judas politiske ledare, och inte till Josua, Judas religiöse ledare indikerar att det som beskrivs är konkreta politiska förändringar och inte främst religiösa.

22b-23 Jag skall skaka himmel och jord. Jag skall välta kungarikens troner, jag skall förrinta främmande rikens makt. Jag skall välta stridsvagnar och manskap, hästar skall falla, ryttare falla, den ene för den andres svärd.

Att Yahweh ska skaka *himmel och jord* visar på att *allt* kommer att förändras. Yahweh kommer att utföra en gudomlig dom över främmande riken vilket kommer att resultera i att de kommer att förlora sina riken och sina arméer. Jamieson, Fausset & Brown kopplar samman detta med Daniels profetia⁵⁶ och beskriver det som att alla världsliga riken kommer att omkullkastas för att göra plats åt

⁵⁰ Joel 3:17-21

⁵¹ Brand, Draper, England, Bond, Clendenen, Butler & Latta, 2003, s1502.

⁵² 1 Mose 41:42

⁵³ Ester 3:10-12

⁵⁴ Jeremia 22:24-25

⁵⁵ Walvoord, 1983, Volume 1, s1543.

⁵⁶ Dan 2:44

Messias universella rike då dessa svärd, ryttare och stridsvagnar kommer att försvinna under Messias fridsrike.⁵⁷ Detta framtida fridsrike beskrivs även av Haggajs samtida profetkollega Sakarja.⁵⁸

När sedan Jesus träder fram på världsscenen och berättar att han är denne Messias⁵⁹ så använder han Haggajs språkbruk när han upplyser oss om att han har fått *all makt i himlen och på jorden*⁶⁰ och att hans Fader har överlåtit domen åt honom.⁶¹

Även Hebréerbrevets författare citerar Haggaj när han menar att Yahweh skakade *jorden* när han gav Mose Sinaiförbundet men att Yahweh i framtiden *skall skaka inte bara jorden, utan också himlen*.⁶² Med andra ord kan man dra slutsatsen att Nya Testamentet förmedlar en bild av att Messias har kommit i och med Jesus men att det framtida fridsriket som Haggaj beskriver fortfarande är att vänta.

Johannes skriver i sin Uppenbarelse att himlen kommer att åska och jorden kommer att skaka vid slaget vid Harmagedon strax före Jesus kommer tillbaka för att besegra folken.⁶³ Slutsatsen vi kan dra är alltså att vi ännu inte har sett slutet på denna profetia.

24Den dagen, säger Herren Sebaot, skall jag ta dig, Serubbabel, Shealtiels son, min tjänare, säger Herren, och göra dig till min sigillring. Dig har jag utvalt, säger Herren Sebaot.

Här kopplar Haggaj an till begreppet *Yahwehs dag*, vilket passar väl in i budskapet att Yahweh har dömt sitt folk och fört bort dem i fångenskap på *Yahwehs dag* och nu går vidare för att förtälja en del information om den framtida *Yahwehs dag* som kommer att bli en välsignad period.

När Yahweh beskriver sig själv såsom *härskarornas Yahweh* (Herren Sebaot) visar detta att han vill förmedla till Serubbabel att han faktiskt har makt som står bakom dessa ord.

Det är anmärkningsvärt att vid de två tillfällen då *Yahwehs signetring* nämns i Bibeln så är det först när Jekonja förlorar den rollen och sen när Serubbabel får den rollen. Att det här råder en koppling måste stå bortom allt rimligt tvivel. Det som jag beskriver i min Bakgrund händer nu omvänt Jekonjas sonson Serubbabel och det är ofrånkomligt att se att deras båda liv kontrasterar varandra:

Jekonja	Serubbabel
Förlorar sin post som kung över Juda	Blir ståthållare över Juda
Hans son fick inte bli ny kung	Hans ättling får bli Messias
Templet plundras (Raseras senare)	Templet byggs upp
Förs bort i fångenskap	Återvänder från fångenskap
Hans folk förs bort i fångenskap	Leder sitt folk tillbaka från fångenskap

Om 5 Mosebokens förbannelser drabbade Serubbabels farfar Jekonja så kan man säga att 5 Mosebokens återupprättelse drabbar Serubbabel. Kapitel 29 beskriver hur Yahweh skall föra tillbaka och återupprätta Israel när de i sin fångenskap omvänder sig tillbaka till Yahweh.⁶⁴

⁵⁷ Jamieson, Fausset & Brown, 1997.

⁵⁸ Sak 9:10

⁵⁹ Joh 4:25-26

⁶⁰ Mat 28:18

⁶¹ Joh 5:22

⁶² Heb 12:18-27

⁶³ Upp 16:16-18, 19:11-21

Att Serubbabel inte utses till kung utan bara till ståthållare skulle man kunna förklara med hjälp av signetringens bild. Det faktum att signetringen sitter på *Yahwehs* finger indikerar ju att Yahweh ser sig själv som kung över Israel och att han ger sin auktoritet till en person som får agera i hans namn såsom kung. Att Yahweh såg sig själv som kung över Israel och att han egentligen inte ville att en människa skulle ha den rollen ser vi av Samuelsboken.⁶⁵ Vad den ställföreträdande personen får för titel är således av mindre betydelse eftersom det ändå är Yahweh som är den egentlige kungen.

Att Serubbabel inte utses till kung kan också visa på att även om profetian riktade sig först och främst till Serubbabel så handlar budskapet i förlängningen om en framtida kung; Messias.

I *New Bible Dictionary* framgår det att E. Sellin framförde en teori 1898 om att profeterna Haggaj och Sakarja försökte få folket till att kröna Serubbabel till kung men att detta hindrades av den persiske kungen.⁶⁶ Det finns dock inga bevis för denna teori.

En intressant detalj i sammanhanget är det profetiska samarbetet mellan Jeremia och Haggaj. Jeremia är ju den profet som informerar Jekonja att han förlorar rollen som Yahwehs signetring medan Haggaj är profeten som förmedlar budskapet till Serubbabel att han blir Yahwehs signetring.

II. Syntes

Haggaj levererar ett budskap från Yahweh till Serubbabel som i ett koncentrat går ut på att *Yahweh har makt*. Yahweh låter Serubbabel få veta att han i framtiden kommer att skaka om himlen och jorden med resultatet av att främmande arméer kommer att förintas. Även Serubbabel personligen får ett budskap; han kommer att få bli Yahwehs signetring vilket symboliserar Israels återupprättelse. Eftersom detta ännu inte har inträffat fullt ut så bör budskapet till Serubbabel även ses i ett längre, messianskt perspektiv. Yahweh kommer i framtiden att orsaka stora maktpolitiska förändringar och skapa ett fridsrike med en smord kung som sin signetring.

III. Oadressering

Vad gäller vad Yahweh *kommer att göra* så är min åsikt att eftersom detta fridsrike ännu inte har inträffat så behöver vi inte oadressera budskapet så särdeles mycket eftersom vi fortfarande än idag väntar på detta. Alla troende, precis som på Haggajs tid, bör vara medvetna om att Yahweh kommer att omkullkasta alla främmande arméer och skapa ett fridsrike med Messias som kung. Exakt hur detta ska ske får vi vänta och se, men vi bör, likt Serubbabel, vara medvetna om att det *kommer* att ske. Att leva i tro och hopp om en bättre framtid och Messias ankomst var en viktig aspekt i den judiska tron och bör så vara även i den kristna tron.

Vad gäller *Yahwehs makt* så är det lika viktigt för oss idag att veta om att Gud har makt och att han ämnar använda den när tiden är inne. Därför är det av stor vikt att vi redan nu väljer Yahwehs sida, och inte de främmande arméernas, eftersom Yahweh kommer att förintas dem. På samma sätt som att vi bör invänta en bättre framtid så bör vi inse att det är *Yahweh* som kommer att frambringa den, inte vi.

⁶⁴ 5 Mose 30:1-14

⁶⁵ 1 Samuelsboken 8

⁶⁶ Wood & Marshall, 1996, s1269.

Litteraturförteckning

Smith, R. L. 2002. Vol. 32: **Word Biblical Commentary : Micah-Malachi**. Word Biblical Commentary. Word, Incorporated: Dallas, TX, USA.

Easton, M. 1996. **Easton's Bible dictionary**. Logos Research Systems, Inc.: Oak Harbor, WA, USA.

Jamieson, R., Fausset, A. R., & Brown, D. 1997. **Commentary Critical and Explanatory on the Whole Bible**. Logos Research Systems, Inc.: Oak Harbor, WA, USA.

Brand, C., Draper, C., England, A., Bond, S., Clendenen, E. R., Butler, T. C., & Latta, B. 2003. **Holman Illustrated Bible Dictionary**. Holman Bible Publishers: Nashville, TN, USA.

Odeberg, H., Gilbrant, T. 1967. **Illustrerat Bibel-lexikon**. Interlexica A/S, Oslo, Norge.

Smith, S., & Cornwall, J. 1998. **The exhaustive dictionary of Bible names**. Bridge-Logos: North Brunswick, NJ, USA.

Wood, D. R. W., & Marshall, I. H. 1996. **New Bible dictionary** (3rd ed.). InterVarsity Press: Leicester, England; Downers Grove, Ill, USA.

Walvoord, J. F., Zuck, R. B., & Dallas Theological Seminary. 1983-. **The Bible Knowledge Commentary: An Exposition of the Scriptures**. Victor Books: Wheaton, IL, USA.

Eriksson, Larsolov. 2003. **Profeterna: En guide till Gamla testamentets profetiska böcker – Tolvprofetboken**. Bokförlaget Libris, Örebro.